

III RAZRED

OBAVEZNI NASTAVNI PREDMETI

SRPSKI JEZIK

Cilj nastave srpskog jezika jeste da učenici ovlađaju osnovnim zakonitostima srpskog književnog jezika na kojem će se usmeno i pismeno izražavati, da upoznaju, dožive i osepose se da tumače odabrana književna dela, pozorišna, filmska i druga umetnička ostvarenja iz srpske i svetske baštine.

Zadaci nastave srpskog jezika :

- razvijanje ljubavi prema maternjem jeziku i potrebe da se on neguje i unapređuje;
- osnovno opismenjavanje najmlađih učenika na temeljima ortoepskih i ortografskih standarda srpskog književnog jezika;
- postupno i sistematično upoznavanje gramatike i pravopisa srpskog jezika;
- upoznavanje jezičkih pojava i pojmove, ovladavanje normativnom gramatikom i stilskim mogućnostima srpskog jezika;
- osposobljavanje za uspešno služenje književnim jezikom u različitim vidovima njegove usmene i pismene upotrebe i u različitim komunikacionim situacijama (uloga govornika, slušaoca, sagovornika i čitaoca);
- razvijanje osećanja za autentične estetske vrednosti u književnoj umetnosti ;
- razvijanje smisla i sposobnosti za pravilno, tečno, ekonomično i uverljivo usmeno i pismeno izražavanje, bogaćenje rečnika, jezičkog i stilskog izraza ;
- uvežbavanje i usavršavanje glasnog čitanja (pravilnog , logičkog i izražajnog) i čitanja u sebi (doživljajnog, usmerenog, istraživačkog);
- osposobljavanje za samostalno čitanje, doživljavanje, razumevanje, svestrano tumačenje i vrednovanje književnoumetničkih dela raznih žanrova;
- upoznavanje, čitanje i tumačenje popularnih i informativnih tekstova iz ilustrovanih enciklopedija i časopisa za decu;
- postupno, sistematično i dosledno osposobljavanje učenika za logičko shvatanje i kritičko procenjivanje pročitanog teksta;
- razvijanje potrebe za knjigom, sposobnosti da se njome služe kao izvorom saznanja, navikavanje na samostalno korišćenje biblioteke (odeljenjske, školske, mesne), postupno ovladavanje načinom vođenja dnevnika o pročitanim knjigama;
- postupno i sistematično osposobljavanje učenika za doživljavanje i vrednovanje scenskih ostvarenja (pozorište, film);
- usvajanje osnovnih teorijskih i funkcionalnih pojmove iz pozorišne i filmske umetnosti;
- upoznavanje, razvijanje, čuvanje i poštovanje vlastitog nacionalnog i kulturnog identiteta na delima srpske književnosti pozorišne i filmske umetnosti, kao i drugih umetničkih ostvarenja;
- razvijanje poštovanja prema kulturnoj baštini i potrebe da se ona neguje i unapređuje;

- navikavanje na redovno praćenje i kritičko procenjivanje emisije za decu na radiju i televiziji;
- podsticanje učenika na samostalno jezičko, literarno i scensko stvaralaštvo;
- podsticanje, negovanje i vrednovanje učeničkih vannastavnih aktivnosti (literarna, jezička, recitatorska, dramska, novinarska sekcija i dr.);
- vaspitanje učenika za život i rad u duhu humanizma, istinoljubivosti, solidarnosti i drugih moralnih vrednosti;
- razvijanje patriotizma i vaspitanje u duhu mira, kulturnih odnosa i saradnje među ljudima .

Operativni zadaci :

- ovladavanje tehnikom čitanja i pisanja na oba pisma;
- savladavanje proste rečenice (pojam, glavni delovi);
- sticanje osnovnih pojmoveva o imenicama, pridievima i glagolima;
- postepeno uvođenje u tumačenje osnovne predmetnosti književnog dela (osećanja, događaji, radnje, likovi poruke, jezičko – stilske karakteristike);
- ovladavanje usmenim i pismenim izražavanjem prema zahtevima programa (prepričavanje, pričanje, opisivanje, izveštavanje);
- postepeno upoznavanje metodologije izrade pismenog sastava .

Obrazovni standardi – nastavni program

Govorna kultura

NAPOMENA:

Jedino u oblasti Govorna kultura nisu opisani zahtevi u sva tri nivoa

1SJ.01.1. Poznaje osnovna načela vodenja razgovora: ume da započne razgovor, učestvuje u njemu i okonča ga; pažljivo sluša svoje sagovornike.

1SJ.0.1.7. Ume u kratkim crtama da obrazloži neku svoju ideju.

1SJ.0.1.5. Ume samostalno (svojim rečima) da opisuje i da priča na zadatu temu: drži se teme, jasno strukturiра kazivanje (uvodni, središnji i završni deo kazivanja) dobro raspoređujući osnovnu informaciju i dodatnu informaciju.

1SJ.0.1.3. Kazuje tekst prirodno poštujući intonaciju rečenice/stiha, bez tzv. „pevušenja ili skandiranja“.

Veština čitanja i razumevanja pročitanog

Osnovni nivo:

1SJ.1.2.1. Vlada osnovnom tehnikom čitanja ciriličkog i latiničkog teksta.

1SJ.1.2.2. Odgovara na jednostavna pitanja u vezi sa tekstrom, pronalazeći informacije eksplicitno iskazane u jednoj rečenici, pasusu ili u jednostavnoj tabeli (ko, šta, gde, kada, koliko i sl.)

1SJ.1.2.3. Prepoznaće da li je tražena informacija, koja može da bude iskazana na različite načine (sinonimija, parafraza) sadržana u tekstu. –

Srednji nivo:

1SJ.2.2.9. Izdvaja delove teksta koji su mu nejasni. – Rad tokom cele godine.

1SJ.2.2.1.1. Čita tekst prirodno poštujući intonaciju rečenice – stiha; ume da odredi na kom mestu u tekstu je pauza, mesto logičkog akcenta; koji deo teksta treba pročitati brže, a koji sporije.

1SJ.2.2.10. Vrednuje primerenost ilustracija koje prate tekst; navodi razloge za izbor određene ilustracije.

Napredni nivo:

1SJ.3.2.1. Izvodi složenje zaključke na osnovu teksta objedinjujući informacije iz različitih delova dužeg teksta.

1SJ.3.2.4. Izvodi složenje zaključke na osnovu teksta i izdvaja delove teksta koji ih potkrepljuju, rezimira narativni tekst.

1SJ.3.2.7. Objasnjava i vrednuje događaje i postupke likova u tekstu (npr. objasnjava zašto je lik postupio na određen način ili vrednuje kraj priče u odnosu na svoja predviđanja tokom čitanja teksta ili iznosi svoj stav o događajima iz teksta)

Pisano izražavanje

Osnovni nivo:

1SJ.1.3.4. Upotrebljava veliko slovo prilikom pisanja ličnih imena, naziva mesta (jednočlanih) naziva škole.

1SJ.1.3.5. Piše kratkim, potpunim rečenicama, jednostavne strukture.

1SJ.1.3.9. Piše kratku poruku (o tome kuda ide, zašto kasni i sl)

1SJ.1.3.8. Koristi skroman fond reči (u odnosu na uzrast) pravilno ih upotrebljava.

Srednji nivo:

1SJ.2.3.1. Zna da koristi oba pisma, cirilicu i latinicu. Koristi fond reči primereno uzrastu; upotrebljava sinonime (npr. da izbegne ponavljanje)

1SJ.2.3.3. Piše jasnim i potpunim rečenicama, varira jezički izraz (red reči u rečenici, tipove rečenica, dužinu rečenice...)

1SJ.2.3.8. Koristi fond reči primeren uzrastu; upotrebljava sinonime (npr. da izbegne ponavljanje).

Napredni nivo:

1SJ.3.3.5. Koristi bogat fond reči (u odnosu na uzrast)

1SJ.3.3.6. Izdvaja pasuse.

1SJ.3.3.1. Piše jasnim, potpunim, dobro oblikovanim rečenicama; koristi raznovrsne sintaksičke konstrukcije, uključujući i složene.

Gramatika i leksikologija

Osnovni nivo:

1SJ.1.4.1. Prepoznaće vrste reči (imenice, zamenice, prideve, brojeve i glagole)

1SJ.1.4.3. Prepoznaće vrste rečenica po komunikativnoj funkciji funkciji (obaveštajne, upitne, uzvične, zapovedne, i po potvrđnosti – odričnosti)

Srednji nivo:

1SJ.2.4.1. Određuje vrste reči (imenice, zamenice, prideve, brojeve i glagole)

1SJ.2.4.6. Određuje vrste rečenica po komunikativnoj funkciji funkciji (obaveštajne, upitne, uzvične, zapovedne, i po potvrđnosti – odričnosti)

1SJ.2.4.7. Sastavlja rečenice po komunikativnoj funkciji i obliku.

1SJ.2.4.3. Prepoznaće lice, rod i broj ličnih zamenica u nominativu

Napredni nivo:

1SJ.3.4.1. Imenuje vrste i podvrste reči (vlastite i zajedničke imenice, opisne, prisvojne i gradivne prideve, lične zamenice, osnovne i redne brojeve, glagole)

Književnost

Osnovni nivo:

1SJ.1.5.3. Određuje glavni događaj i likove (koji su nosioci radnje) u književnoumetničkom tekstu.

1SJ.1.5.4. Određuje vreme i mesto dešavanja radnje u književnoumetničkom tekstu.

Srednji nivo:

1SJ.2.5.2. Određuje folklorne forme (kratke narodne umotvorine-poslovice, zagonetke, brzalice)

1SJ.2.5.5. Uočava veze među događajima (npr. određuje redosled događaja u književnoumetničkom tekstu)

1SJ.2.5.1. Razlikuje lirsku od epske pesme.

Napredni nivo:

1SJ.3.5.1. Tumači osobine ponašanja i postupke likova pozivajući se na tekst.

1SJ.3.5.2. Uočava uzročno-posledične veze među događajima u tekstu.

MATEMATIKA

Cilj nastave matematike jeste: da učenici usvoje elementarna matematička znanja koja su potrebna za shvatanje pojava i zavisnosti u životu i društvu; da osposobi učenike za primenu usvojenih matematičkih znanja u rešavanju raznovrsnih zadataka iz životne prakse, za uspešno nastavljanje matematičkog obrazovanja i za samoobrazovanje; kao i da doprinose razvijanju mentalnih sposobnosti, formiranju naučnog pogleda na svet i svestranom razvitku ličnosti učenika.

Zadaci nastave matematike jesu :

da učenici stiču znanja neophodna za razumevanje kvantitativnih i prostornih odnosa i zakonitosti u raznim pojавama u prirodi, društvu i svakodnevnom životu;

da učenici stiču osnovnu matematičku kulturu potrebnu za otkrivanje uloge i primene matematike u različitim područjima čovekove delatnosti (matematičko modelovanje), za uspešno nastavljanje obrazovanja i uključivanje u rad;

- da razvija učenikovu sposobnost posmatranja, opažanja i logičkog, kritičkog, stvaralačkog i apstraktnog mišljenja;
- da razvija kulturne, radne, etičke i estetske navike učenika, kao i matematičku radoznanost u posmatranju i izučavanju prirodnih pojava;
- da učenici stiču naviku i obučavaju se u korišćenju raznovrsnih izvora znanja;
- da učenicima omogući razumevanje odgovarajućih sadržaja prirodnih nauka i doprinese radnom vaspitanju i obrazovanju;
- da izgrađuje pozitivne osobine učenikove ličnosti, kao što su: istinoljubivost, upornost, sistematičnost, urednost, tačnost, odgovornost, smisao za samostalni rad;
- da interpretacijom matematičkih sadržaja i upoznavanjem osnovnih matematičkih metoda doprinese formiranju pravilnog pogleda na svet i svestranom razvitku ličnosti učenika;
- da učenici stiču sposobnost izražavanja matematičkim jezikom, jasnoću i preciznost izražavanja u pismenom i usmenom obliku;
- da učenici usvoje osnovne činjenice o skupovima, relacijama i preslikavanjima;
- da učenici savladaju osnovne operacije s prirodnim, celim, racionalnim i realnim brojevima, kao i osnovne zakone tih operacija;
- da učenici upoznaju najvažnije ravne i prostorne geometrijske figure i njihove uzajamne odnose;
- da osposebi učenike za preciznost u merenju, crtanju i geometrijskim konstrukcijama.

Operativni zadaci

Učenici treba da :

savladaju čitanje, pisanje i upoređivanje prirodnih brojeva do 1000;
 upoznaju rimske cifre (I , V , X , L , C , D , M) i princip čitanja i pisanja brojeva pomoću njih;
 uspešno obavljaju sve četiri računske operacije do 1000;
 upoznata svojstva operacija koriste za racionalnije (lakše) računanje;
 upoznaju zavisnost rezultata od komponenata operacije;
 znaju da izračunaju vrednost brojevnog izraza sa najviše tri operacije;
 umiju da pročitaju i zapišu pomoću slova svojstva računskih operacija;
 znaju da odrede vrednost izraza sa slovima iz date vrednosti slova;
 znaju da rešavaju jednostavnije jednačine u skupu brojeva do 1000;
 upoznaju i pravilno zapisuju razlomke čiji je brojilac 1, a imenilac manji ili jednak 10;
 uspešno rešavaju tekstualne zadatke;
 formiraju predstave o pravoj ipolupravoj;
 uočavaju i umiju da crtaju prav, oštar i tup ugao;
 znaju da crtaju paralelne i normalne prave, kvadrat, pravougaonik, trougao i kružnicu (pomoću lenjira, trougaonika i šestara);
 stiču predstave podudarnim figurama (preko modela i crtanja);
 znaju da odrede obim pravougaonika, kvadrata i trougla;
 upoznaju merenje mase tela i zapremine tečnosti, kao i nove jedinice za vreme

(godina, vek)

Obrazovni standardi – nastavni program

Prirodni brojevi i operacije sa njima

Osnovni nivo:

1MA.1.1.4. Ume da na osnovu teksta pravilno postavi izraz sa jednom računskom operacijom.

1MA.1.1.5. Ume da rešava jednostavne jednačine u okviru prve hiljade. –Rad tokom cele godine.

1MA.1.1.2. računa vrednost brojevnog izraza sa najviše dve operacije, sabiranje i oduzimanje u okviru prve hiljade.

Srednji nivo:

1MA.2.1.3. Sabira, oduzima i računa vrednost izraza sa najmanje dve operacije i ume da rešava jednačine.

Napredni nivo:

1MA.3.1.3. Ume da izračuna brojevnu vrednost izraza sa više operacija poštujući prioritet.

1MA.3.1.4. Ume da rešava složenije problemske zadatke date u tekstualnoj formi.

1MA.3.1.2. Zna svojstva operacija sabiranja i oduzimanja i ume da ih primeni.

Geometrija

Osnovni nivo:

1MA.1.2.1. Ume da imenuje geometrijske objekte u ravni (kvadrat, krug, trougao, pravougaonik, tačka, duž, prava, poluprava i ugao) i uočava međusobne odnose dva geometrijska objekta u ravni (paralelnost, normalnost i pripadnost)

1MA.1.2.2. Zna jedinice za merenje dužine i njihove odnose.

1MA.1.2.3. Koristi postupak merenja dužine objekta, prikazanog na slici pri čemu je data merna jedinica.

Srednji nivo:

1MA.2.2.2. Pretvara jedinice za merenje dužine.

1MA.2.2.3. Zna jedinice za merenje površine i njihove odnose.

1MA.2.2.4. Ume da izračuna obim trougla, kvadrata i pravougaonika kada su podaci dati u istim mernim jedinicama.

Napredni nivo:

1MA.3.2.2. Ume da izračuna obim trougla, kvadrata i pravougaonika.

Razlomci

Osnovni nivo:

1MA.1.3.2. Ume da izračuna $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, i $\frac{1}{10}$ neke celine.

Srednji nivo:

1MA.2.3.1. Ume da prepozna razlomak a/b ($b \leq 10$, $a < b$) kada je grafički prikazan na figuri podeljenoj na b delova.

Napredni nivo:

1MA.3.3.1. Ume da pročita, formalno zapiše i grafički prikaže razlomak a/b ($b \leq 10$, $a < b$).

Merenje i mere

Osnovni nivo:

1MA.1.4.2. Zna koju jedinicu mere da upotrebi za merenje zadate zapremine tečnosti (l, dl, ml) .

1MA.1.4.3. Zna koju jedinicu mere da upotrebi za merenje zadate mase (gr, kg, t)

1MA.1.4.4. Ume da čita jednostavnije grafikone, tabele i dijagrame.

Srednji nivo:

1MA.2.4.2. Zna jedinice za vreme (s,min,h,dan,mesec,godina) i ume da pretvara veće u manje i poredi vreme u jednostavnim situacijama.

1MA.2.4.4. Pretvara jedinice za merenje mase iz većih u manje.

Napredni nivo:

1MA.3.4.2. Pretvara jedinice za merenje zapremine tečnosti.

1MA.3.4.3. Pretvara jedinice za merenje mase.

PRIRODA I DRUŠTVO

Cilj i zadaci nastavnog predmeta prirode i društva jeste upoznavanje sebe, svog prirodnog i društvenog okruženja i razvijanje sposobnosti za odgovoran život u njemu.

Zadaci ovog nastavnog predmeta su:

- razvijanje sposobnosti zapažanja osnovnih svojstava objekata, pojava i procesa u okruženju i uočavanju njihove povezanosti;
- razvijanje osnovnih pojmoveva o prirodnom i društvenom okruženju i povezivanje tih pojmoveva;
- razvijanje osnovnih elemenata logičkog mišljenja;
- razvijanje radoznalosti, interesovanja i sposobnosti za aktivno upoznavanje okruženja;
- osposobljavanje za samostalno učenje i pronalaženje informacija;
- integrisanje iskustvenih i naučnih saznanja u sistem pojmoveva iz oblasti prirode i društva;
- sticanje elementarne naučne pismenosti i stvaranje osnova za dalje učenje;
- usvajanje civilizacijskih tekovina i upoznavanje mogućnosti njihovog čuvanja, racionalnog korišćenja i dograđivanja;
- razvijanje ekološke svesti i razumevanje osnovnih elemenata održivog razvoja.

Operativni zadaci su :

razvijanje sposobnosti zapažanja osnovnih svojstava objekata , pojava i procesa u okruženju i uočavanje njihove povezanosti;

razvijanje radoznalosti, interesovanja i sposobnosti za aktivno upoznavanje okruženja;

razvijanje osnovnih naučnih pojmoveva iz prirodnih i društvenih nauka;

razvijanje osnovnih pojmoveva o širem prirodnom i društvenom okruženju – zavičaju; razvijanje osnovnih elemenata logičkog mišljenja; sticanje elementarne naučne pismenosti, njena funkcionalna primenljivost i razvoj procesa učenja; ospozobljavanje za snalaženje u prostoru i vremenu; razumevanje i uvažavanje sličnosti i razlika među pojedincima i grupama; korišćenje različitih socijalnih veština, znanja i umenja u neposrednom okruženju; razvijanje odgovornog odnosa prema sebi , okruženju i kulturnom nasleđu.

Obrazovni standardi – nastavni program

Živa i neživa priroda

Osnovni nivo:

1PD.1.1.2. Zna ko i šta čini živu i neživu prirodu.

1PD.1.1.3. Zna zajedničke karakteristike živih bića.

1PD.1.1.4. Ume da klasifikuje živa bića prema jednom od sledećih kriterijuma: izgledom, načinu ishrane, kretanja i razmnožavanja)

1PD.1.1.5. Prepoznaće i imenuje delove tela živih bića.

Srednji nivo:

1PD.2.1.2. Zna osnovne razlike između biljaka, životinja i ljudi.

1PD.2.1.3. Primjenjuje višestruke kriterijume klasifikacije živih bića.

1PD.2.1.4. Zna ulogu osnovnih delova živih bića.

1PD.2.1.5. Razume povezanost uslova života i živih bića u staništu.

Napredni nivo:

1PD.3.1.1. Razume povezanost žive i nežive prirode na manje očiglednim primerima, kao i međusobnu zavisnost živih bića u životnoj zajednici.

Ekologija

Osnovni nivo:

1PD.1.2.3. Razlikuje povoljno i nepovoljno delovanje čoveka po očuvanje prirode.

Srednji nivo:

1PD.2.2.3. Zna osnovne mere zaštite žive i nežive prirode kao prirodnih resursa.

1PD.2.2.4. Zna šta je dobrobit životinja i postupke kojima se ona štiti.

Materijali

Osnovni nivo:

1PD.1.3.6. Zna promene materijala koje nastaju zbog promene temperature usled mehaničkog uticaja i delovanja vode i vazduha.

1PD.1.3.3. Zna da različite životne namirnice sadrže različite sastojke.

1PD.1.3.2. Zna da su voda u prirodi, vazduh i zemljište sastavljeni od više materijala.

Srednji nivo:

1PD.2.3.1. Zna složenija svojstva vode i vazduha:agregatno stanje i kretanje. –

1PD.2.3.2. Zna da su različita svojstva vode, vazduha i zemljišta posledica njihovog različitog sastava.

1PD.2.3.4. Zna da toplotna i električna provodljivost materijala određuju njihovu upotrebu i prepoznaće primere u svom okruženju.

Napredni nivo:

1PD.3.3.2. Primjenjuje znanje o promenama materijala za objašnjenje pojava u svom okruženju.

Kretanje i orientacija u prostoru

Osnovni nivo:

1PD.1.4.1. Ume da prepozna kretanje tela u različitim oblicima.

1PD.1.4.3. Ume da odredi strane sveta pomoću Sunca.

1PD.1.4.4. Zna jedinice za merenje vremena: dan, nedelja, mesec, godina, decenija i vek.

1PD.1.4.5. Ume da pročita tražene informacije sa časovnika i kalendarja.

Srednji nivo:

1PD.2.4.2. Zna da se svetlost kreće pravolinijski.

1PD.2.4.3. Ume da nađe tražene ulice u planu naselja.

1PD.2.4.1. Zna da kretanje tela zavisi od sile koja na njega deluje, vrste podloge i oblika tela.

Napredni nivo:

1PD.3.4.1. Ume da čita geografsku kartu primenjujući znanja o stranama sveta i značenju kartografskih znakova.

Društvo

Osnovni nivo:

1PD.1.5.3. Zna koje ljudske delatnosti postoje i njihovu ulogu.

1PD.1.5.4. Zna koji su glavni izvori opasnosti po zdravlje i život ljudi i osnovne mere zaštite.

Srednji nivo:

1PD.2.5.2. Zna koja su prava i obaveze članova u različitim društvenim grupama. 1PD.2.5.3.

Razume povezanost i međuzavisnost različitih ljudskih delatnosti. Napredni nivo:

1PD.3.5.1. Razume zajedničke karakteristike društvenih grupa i razlike među njima.

Država Srbija i njena prošlost

Osnovni nivo:

1PD.1.6.3. Zna geografski položaj i osnovne odrednice države Srbije: teritorija granice, glavni grad, simboli, stanovništvo, kao i najvažnije događaje, pojave i ličnosti iz prošlosti.

1PD.1.6.4. Zna najvažnije događaje, pojave i ličnosti iz prošlosti.

1PD.1.6.5. Zna osnovne informacije o načinu života ljudi u prošlosti.

Srednji nivo:

1PD.2.6.2. Zna osnovne oblike reljefa i voda u državi Srbiji.

1PD.2.6.4. Zna redosled kojim su se javljali važni istorijski događaji, pojave i ličnosti.

1PD.2.6.6. Prepoznaće osnovna kulturna i društvena obeležja različitih istorijskih perioda.

1PD.2.6.5. Uočava sličnost i razlike između načina života nekad i sad.

Napredni nivo:

1PD.1.6.1. Zna šta je predhodilo, a šta je usledilo nakon važnih istorijskih događaja i pojava.

LIKOVNA KULTURA

Cilj vaspitno – obrazovnog rada u nastavi likovne kulture jeste da podstiče i razvija učenikovo stvaralačko mišljenje i delovanje u skladu sa demokratskim opredeljenjem društva i karakterom ovog nastavnog predmeta.

Zadaci :

- nastava likovne kulture ima zadatak da razvija sposobnost učenika za opažanje oblika, veličina, svetlosti, boja, položaja oblika u prirodi;
- da razvija pamćenje, povezivanje opaženih informacija, što čini osnovu za uvođenje u vizuelno mišljenje;
- stvaranje uslova za razumevanje prirodnih zakonitosti i društvenih pojava;
- stvaranje uslova da učenici na svakom času u procesu realizacije sadržaja koriste tehnike i sredstva likovno – vizuelnog izražavanja;
- razvijanje sposobnosti za prepoznavanje tradicionalne, moderne, savremene umetnosti;
- razvijati učenikove potencijale u oblasti likovnosti i vizuelnosti, te mu pomagati u samostalnom izražavanju korišćenjem primerenih tehnika i sredstava;
- razvijati ljubav prema vrednostima izraženim u delima svih oblika umetnosti;
- da stvara interesovanje i potrebu za posećivanje izložbi, galerija, muzeja i čuvanje kulturnih dobara;
- da osetljivost za likovne i vizuelne vrednosti koju stiču u nastavi, učenici primenjuju u radu i životu;
- razvijati senzibilitet za lepo ponašanje;
- razvijati motoričke sposobnosti učenika.

Operativni zadaci :

- likovno izražavanje učenika u funkciji razvijanja mišljenja i vizuelnog likovnog estetskog senzibiliteta za medijume, uz korišćenje raznih materijala za komponovanje, pokret u kompoziciji, ornamentiku, prostor, odabiranje slučajno dobijenih likovnih odnosa po ličnom izboru, plakat i likovne poruke kao mogućnost sporazumevanja;
- uvođenje učenika u različite mogućnosti komunikacija;
- stvaranje uslova za razvijanje svesti o potrebi čuvanja čovekove prirodne i kulturne okoline, te aktivnog učestvovanja u kvalitetnom estetskom i prostornom uređenju životne okoline.

FIZIČKO VASPITANJE

Cilj fizičkog vaspitanja jeste da raznovrsnim i sistematskim motoričkim aktivnostima, u povezanosti sa ostalim vaspitno – obrazovnim područjima, doprinese integralnom razvoju ličnosti učenika (kognitivnom, afektivnom, motoričkom), razvoju motoričkih sposobnosti,

sticanju, usavršavanju i primeni motoričkih umenja, navika i neophodnih teorijskih znanja u svakodnevnim i specifičnim uslovima života i rada.

Zadaci :

podsticanje rasta, razvoja i uticanje na pravilno držanje tela;
sticanje motoričkih sposobnosti;
razvoj i usavršavanje motoričkih sposobnosti;
sticanje teorijskih znanja neophodnih za njihovo usvajanje radi razumevanja značaja i suštine fizičkog vaspitanja definisanog ciljem ovog vaspitno – obrazovnog područja;
formiranje moralno – voljnih kvaliteta ličnosti;
osposobljavanje učenika da stečena umenja, znanja i navike koriste u svakodnevnim uslovima života i rada;
sticanje i razvijanje svesti o potrebi zdravlja, čuvanja zdravlja i zaštiti prirode i čovekove sredine.

Operativni zadaci :

zadovoljavanje osnovnih dečijih potreba za kretanjem i igrom;
razvijanje koordinacije, gipkosti, ravnoteže i eksplozivne snage;
sticanje motoričkih umenja u svim prirodnim (filogenetskim) oblicima kretanja u različitim uslovima: elementarnim igram, ritmici, plesnim vežbama i vežbama na tlu; upoznavanje sa kretnim mogućnostima i ograničenjima sopstvenog tela;
stvaranje prepostavki za pravilno držanje tela, jačanje zdravlja i razvijanje higijenskih navika;
formiranje i ovladavanje elementarnim oblicima kretanja – „motoričko opismenjavanje“;
stvaranje uslova za socijalno prilagođavanje učenika na kolektivan život i rad.

ZDRAVSTVENO VASPITANJE :

- lična fizička forma
- lična higijena i higijena zdravlja
- pravilna ishrana
- pravilan ritam rada i odmora
- prva pomoć

MUZIČKA KULTURA

Cilj :

razvijanje interesovanja, muzičke osjetljivosti i kreativnosti;
osposobljavanje za razumevanje mogućnosti muzičkog izražavanja;
razvijanje osjetljivosti za muzičke verdnosti upoznavanjem muzičke tradicije i kulture svoga i drugih naroda;

Zadaci :

negovanje sposobnosti izvođenja muzike (pevanje / sviranje);

sticanje navikeslušanja muzike, podsticanje doživljaja i osposobljavanje za razumevanje muzičkih poruka;
podsticanje stvaralačkog angažovanja u svim muzičkim aktivnostima (izvođenje, slušanje, istraživanje i stvaranje muzike);
upoznavanje tradicionalne i umetničke muzike svoga i drugih naroda;
razvijanje kritičkog mišljenja;
upoznavanje osnova muzičke pismenosti i izražajnih sredstava muzičke umetnosti.

Operativni zadaci :

Učenici treba da:
pevaju pesme po sluhu;
slušaju vredna dela umetničke i narodne muzike;
izvode dečje, narodne i umetničke igre;
sviraju na dečjim muzičkim instrumentima;
usvajaju osnove muzičke pismenosti.

ENGLESKI JEZIK

Cilj

Cilj nastave stranog jezika na mlađem školskom uzrastu je da osposobi učenika da na stranom jeziku (engleskom jeziku) komunicira na osnovnom nivou u usmogenom i pisanom obliku o temama iz njegovog neposrednog okruženja. Nastava stranog jezika treba da:

- Podstakne potrebu za učenjem stranih jezika;
- Podstakne razvijanje svesti o sopstvenom školovanju, napredovanju radi jačanja motivacije za učenje jezika;
- Olakša razumevanje drugih i različitih kultura i tradicija;
- Stimuliše maštu, kreativnost i radoznalost;
- Podstiče upotrebu stranog jezika u lične svrhe i iz zadovoljstva.

Opšti standardi

Kroz nastavu stranih jezika učenik bogati sebe upoznavajući drugog, stiče svest o značaju sopstvenog jezika i kulture u kontaktu sa drugim jezicima. Učenik razvija radoznalost, istraživački duh i otvorenost prema komunikaciji sa govornicima drugim jezika. Pored toga, učenik uočava značaj ličnog zalaganja u procesu učenja stranog jezika.

Posebni standardi

Razumevanje govora:

Učenik razume i reaguje na kraći usmeni tekst u vezi sa poznatim temama.

Razumevanje pisano teksta:

Učenik čita sa razumevanjem kratke pisane i ilustrovane tekstove u vezi sa poznatim temama.

Usmeno izražavanje:

Učenik usmeno izražava sadržaje u vezi sa poznatim temama, samostalno ili uz pomoć nastavnika.

Pismeno izražavanje:

Učenik u pisanoj formi izražava sadržaje kratke poruke prema poznatom uzoru, poštujući pravila pisanog koda.

Interakcija:

Učenik ostvaruje komunikaciju i razmenjuje sa sagovornicima kratke informacije u vezi sa poznatim temama.

Znanja o jeziku:

Prepoznaće osnovne principe gramatičke i sociolingvističke kompetencije uočavajući značaj ličnog zalaganja procesu učanja stranog jezika.

Zadaci na nivou jezičkih veština

Razumevanje govora:

Učenik treba da:

- Prepoznaće glasove (posebno one kojih nema u našem jeziku) u govornom lancu, akcenat ritam i intonaciju;
- Razume i reauguje na odgovoarajući način na kratke usmene poruke u vezi sa lličnim iskustvom i sa aktivnostima na času (poziv na igru, zapovest, uputstvo, itd.)
- Razume kratke dijaloge, priče i pesme o poznatim temama koje čuje uživo ili sa audiovizuelnih zapisa.

Razumevanje pisanog teksta:

Učenik treba da:

- Prepoznaće slova, napisane reči i rečenice u vezi sa poznatim pojmovima;
- Poštuje pravopisne znake prilikom čitanja;
- Razume osnovna značenja kratkih pisanih i ilustrovnih tekstova o poznatim temama.

Usmeno izražavanje

Učenik treba da:

- Razgovetno izgovara glasove, akcentuje reči, poštije ritam i intonaciju pri spontanom čitanju, govoru;
- Daje osnovne informacije o sebi i svom okruženju, samostalno ili uz pomoć nastavnika;
- Opisuje u nekoliko rečenica poznatu radnu ili situaciju, koristeći usvojene reči i rečenične modele.

Interakcija:

Učenik treba da:

- Razmenjuje sa sagovornicima nekoliko osnovnih iskaza u vezi sa konkretnom situacijom;
- Razmenjuje informacije o hronološkom i meteorološkom vremenu;
- Učestvuje u komunikaciji (u paru, u grupi, itd.)
- Prepoznaće kada nešto ne razume, postavlja pitanja i traži odgovore.

Pismeno izražavanje:

Učenik treba da:

- Poštujući pravopis prepisuje, dopunjava i piše reči i kraće rečenice u vezi sa poznatim pisanim tekstom ili vizuelnim podsticajem;
- piše lične podatke (ime, prezime i adresu);
- dopunjava čestitku.

Znanja o jeziku:

- Prepoznaće osnovne gramatičke elemente;
- Koristi jezik u skladu sa nivoom formalnosti i komunikativnosti (forme učitivosti);
- Razume vezu između sopstvenog zalaganja i postignuća u jezičkim aktivnostima

IZBORNI NASTAVNI PREDMETI

GRAĐANSKO VASPITANJE

Cilj građanskog vaspitanja – saznanja o sebi i drugima je podsticanje razvoja ličnosti i socijalnog saznanja kod učenika. Ovaj predmet treba da pruži mogućnost učenicima da postanu aktivni učesnici u procesu obrazovanja i vaspitanja i da izgrade saznanja, umenja, sposobnosti i vrednosti neophodne za formiranje autonomne, kompetentne, odgovorne i kreativne ličnosti, otvorene za dogovor i saradnju, koja poštuje i sebe i druge.

Zadaci :

podsticanje grupnog rada, dogovaranja i saradnje sa vršnjacima i odraslima;
podsticanje razvoja samopouzdanja i lične odgovornosti;
osposobljavanje učenika da prepoznavaju i razumeju sopstvene potrebe i potrebe drugih i da štite i ostvaruju svoje potrebe na način koji ne ugrožava druge;
razvijanje svesti o potrebi uvažavanja različitosti i osobenosti; uočavanje i prevazilaženje stereotipa vezanih za pol, uzrast, izgled, ponašanje i poreklo;
osposobljavanje učenika za nenasilno rešavanje sukoba;
razvijanje pojma prijateljstva;
osposobljavanje učenika da razumeju neophodnost pravila koja regulišu život u zajednici i da kroz dogovaranje aktivno doprinose poštovanju ili menjanju pravila saglasno sa potrebama;
osposobljavanje učenika da upoznaju i uvažavaju dečja prava i da budu sposobni da aktivno učestvuju u njihovom ostvarivanju;
razvijanje i negovanje ekološke svesti;
razvijanje moralnog rasuđivanja i negovanje osnovnih ljudskih vrednosti;
osposobljavanje učenika da aktivno doprinose razvoju škole po meri deteta.

VERSKA NASTAVA – PRAVOSLAVNI KATIHIZIS

CILJ nastave pravoslavnog katihizisa (veronauke) u osnovnom obrazovanju i vaspitanju jeste da pruži celovit pravoslavni pogled na svet i život, uvažavajući dve dimenzije: istorijski hrišćanski život (istorijskurealnost Crkve) i eshatološki (budući) život (dimenziju idealnog). To znači da učenici sistematski upoznaju pravoslavnu veru u njenoj doktrinarnoj, liturgijskoj, socijalnoj i misionarskoj dimenziji, pri čemu se hrišćansko viđenje života i postojanja sveta izlaže u veoma otvorenom, tolerantnom dijalogu sa ostalim naukama i teorijama o svetu, kojim se nastoji pokazati da hrišćansko viđenje (liturgijsko, kao i podvižničko iskustvo Pravoslavne Crkve) obuhvata sva pozitivna iskustva ljudi, bez obzira na njihovu nacionalnu

pripadnost i versko obrazovanje. Sve ovo sprovodi se kako na informativno-saznajnom tako i na doživljajnom i delatnom planu, uz nastojanje da se doktrinarne postavke sprovedu u svim segmentima života (odnos s Bogom, sa svetom, s drugim ljudima i sa sobom).

ZADACI nastave pravoslavnog katihizisa (veronauke) su da kod učenika:

razvije otvorenost i odnos prema Bogu kao drugoj i drugačijoj ličnosti uodnosu na nas, kao i otvorenost i odnos prema drugom čoveku kao ikoni Božijoj, ličnosti, takođe, drugačijoj u odnosu na nas, te da se između ove dve relacije ostvari uzajamno zavisna veza (svest o zajednici);

razvije sposobnost za postavljanje pitanja o celini i najdubljem smislupostojanja čoveka i sveta, ljudskoj slobodi, životu u zajednici, fenomenusmrti, odnosu s prirodom koja nas okružuje i drugo, kao i odgovaranje na ova pitanja u svetlu pravoslavne hrišćanske vere i iskustva Crkve;

izgradi sposobnost dubljeg razumevanja i vrednovanja kulture icivilizacije u kojoj žive, uspona i padova u istoriji čovečanstva, kao idostignuća u raznim oblastima stvaralaštva (pri čemu se ostvaruje komplementarnost s drugim naukama);

pomogne u odgovornom oblikovanju zajedničkog života s drugima, uspostavljanjem ravnoteže između vlastite ličnosti i zajednice, uostvarenju susreta sa svetom (s ljudima različitih kultura, religija ipogleda na svet, s društvom, s prirodom) i s Bogom;

izgradi uverenje da su svet i sve što je u njemu stvoreni za večnost, da susvi stvoreni da budu pričasnici večnog života, ali da se to može ostvariti samo ako čovek svoju slobodu kao dar Božiji izražava kao zajedništvo sa Bogom i drugim ljudima, te da iz te perspektive kodučenika razvije sposobnost razumevanja, preispitivanja i vrednovanja sopstvenog odnosa prema drugom čoveku kao neponovljivom biću i ikoni Božijoj i prema tvorevini Božijoj i izgradi spremnost na pokajanje.

Sadržaji nastave pravoslavnog katihizisa raspoređeni su polinearno-koncentričnom (simbiotičkom, spiralnom) principu. Toznači da se u svakom razredu odabiraju određeni ranije uvedeni sadržaji, a zatim se u okviru svake od tema, koje će se tokom date godine školovanja nizati u sukcesivnom sledu, vrši aktivizacija prethodnostečenih znanja i formiranih umenja. Naravno, u svakom razredu uvodese i potpuno nove teme, koje će poslužiti kao oslonac za nadograđivanje znanja u narednim razredima. Sled tema je u nižim razredima silazni (descendentni), odnosno bazira se na izlaganju materije premapsihološkoj pristupačnosti, dok je u višim razredima osnovne škole i u srednjoj školi uzlazni (ascendantni), dakle, temelji se na načelima teološke naučne sistematike.

Operativni zadaci

Učenici treba da:

uoče da konkretni ljudi kao ličnosti nisu postojali pre nego što su serodili;

spoznaju da je Bog iz ljubavi stvorio svet za večnost;

uoče da je Bog stvorio svet kao skup konkretnih vrsta;

zapaze da je Bog na kraju svega stvorio čoveka kao ličnost;

uoče razliku između prirode i ličnosti kod čoveka;
uoče da se struktura stvorenog sveta ogleda u Liturgiji.

ČUVARI PRIRODE

Ciljevi i zadaci:

razumevanje pojava vezanih za neposrednu životnu sredinu;
prepoznavanje negativnih pojava u čovekovom odnosu prema životnoj sredini (kvalitet vode, vazduha, zemljišta, hrane, biljnog i životinjskog sveta);
uočavanje uzročno-posledičnih veza u životnoj sredini;
uočavanje uzročno-posledičnih veza u životnoj sredini izvođenjem jednostavnih ogleda;
vaspitavanje učenika da čuva i uređuje prostor u kome živi i uči;
sticanje navika odgovornog ponašanja prema životnjama;
razvijanje interesovanja i sposobnosti za aktivno upoznavanje i čuvanje životnesredine;
rešavanje jednostavnih problem-situacija - samostalno i u timu;
razvijanje pravilnog stava i kritičkog mišljenja.

NARODNA TRADICIJA

Cilj:

Ostvariti direktno uvođenje učenika u aktivnosti revitalizacije tradicije
kroz neposredno upoznavanje materijalne i duhovne tradicijske kulture svog naroda
i naroda u užem i širem okruženju

Zadaci

Usvajanje elementarnih znanja o:

razlici između folklornog i aktuelnog okruženja, i to kroz:

- upoznavanje sa osnovnim folklornim tekstovima (bajke, legende, priče, pesme, poslovice);
- upoznavanje sa dečjim folklorom (igre i kratke tekstualne forme kao što su zagonetke, uspavanke, razbrajalice itd.);
- usvajanje elementarnih znanja o nosećim nastavnim motivima (različiti za svaki razred u prvom ciklusu);

godišnjem ciklusu, i to kroz poznavanje:

- osnovnih razlika između gradskog i seoskog načina života,
- osnovnih sezonskih radova,
- osnovnih običajno-obrednih radnji vezanih za te radove,
- osnovnih i opštih praznika,
- običajno-obrednih radnji vezanih za te praznike.

Operativni zadaci:

upoznavanje osnovnih elemenata dečjeg folklora (igre i kratke tekstualne forme);
ovladavanje dekorativnim elementima glavnih (najopštijih) folklornih praznika (verskih i sezonskih) vezanih za godišnji ciklus;

sticanje elementarnih znanja o nosećim nastavnim motivima (hleb i biljke)
OD IGRAČKE DO RAČUNARA

Godišnji fond časova: 36

Razred: treći

Ciljevi predmeta:

- Osposobljavanje učenika za algoritamski način mišljenja
- Osposobljavanje učenika za kreiranje i uređivanje digitalnih fotografija
- Razvijanje kreativnosti kroz kreiranje videozapisa od niza fotografija
- Razvijanje navike za pravilno korišćenje elektronske pošte i sistema za tekstualnu, audio i video komunikaciju, uz poštovanje digitalnog pravopisa
- Osposobljavanje učenika za odgovorno ponašanje i bezbednu i pravilnu komunikaciju na internetu

TEMA CILJ ISHODI

Po završetku teme učenik će biti u stanju da:

- rešava jednostavne logičke zadatke
- objasni redosled koraka u rešavanju logičkih zadataka
- analizira i procenjuje tačnost postavljenih koraka u jednostavnim logičkim zadacima • prepoznaće i ispravlja greške u koracima jednostavnih logičkih zadataka
- prepoznaće i rešava jednostavne logičke zadatke sa ponavljanjem/petljom uz zadavanje broja ponavljanja
- prepoznaće i rešava jednostavne logičke zadatke uz korišćenje određenog uslova
- rešava zadatke na papiru pomoću pseudokoda